

Magyar
Természetvédők
Szövetsége
Föld Barátai Magyarország

MANKA és ZSIGI

a tanyán

Játékos feladatok a tudatos fogyasztásról

Kedves Gyerekek!

**Manka és Zsigi ezúttal meglátogatják a tanyán élő nagymamájukat. Tartsatok Ti is velük, segítsetek nekik kertészkedni, főzni, barkácsolni!
Jó szórakozást!**

Kedves Szülők és Pedagógusok!

Manka és Zsigi újabb kalandjai a kertészkedés, zöldségek, gyümölcsök világába kalauzolja el a kis olvasókat. A feladatok összeállításával kedvet szeretnénk csinálni nekik a kertészkedéshez – saját kert híján akár az erkélyen vagy az ablakpárkányon – hogy a gyerekek megtapasztalhassák a földdel, növényekkel való foglalkozás szépségét, megtudják, hogy mi hol terem, mely élelmiszerünket „kinek” köszönhetjük. Emellett reméljük, hogy a főzéshez, barkácsoláshoz is kedvet kapnak a lurkók. A foglalkoztatót leginkább nagyobb óvódás, kisiskolás korú gyermekeknek ajánljuk. Amennyiben bizonytalanok lennének a feladatok helyes megoldásában, a foglalkoztató végén összegyűjtöttük a lehetséges megoldásokat.

Néhány jótanács, hogy nálunk is otthonra leljen a természet:

- Kertünkben, balkonunkon, ablakpárkányunkon **nevelhetünk fűszernövényeket, zöldségeket**. Ültetésükbe, gondozásukba mindenképp vonjuk be a gyerekeket!

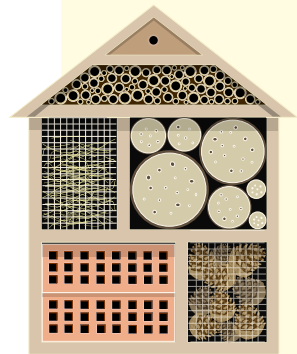
- **Komposztáljunk!** A keletkező hulladékunk 25-30%-a komposztálható, amelyből tápanyagdús kerti föld keletkezhet. Nem csak kertes házban lehetséges, ma már vannak jól működő módszerek a lakásban történő komposztálásra is.

- **Ültessünk olyan növényeket** a kertbe vagy egy balkonládába, **melyek bő nektárral szolgálnak a beporzó rovaroknak!** Ezek lehetnek fűszernövények is (pl. rozsmaring, levendula, kakukkfű, oregánó), amelyekben nem csak a beporzók, hanem magunk is örömet lelhetjük.

- **Helyezzünk ki itatókat** a nyári melegben, amelynek a madarak mellett a beporzók is örülnek!

- Amennyiben lehetőségünk van rá, **ültessünk bokrokat** a kertbe, amelyek búvó- és fészkelőhelyet biztosítanak a madaraknak!

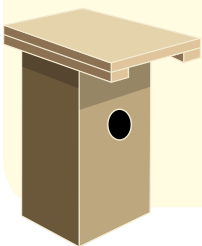

- **Készítsünk rovarhotelt** és tegyük a kert napos, meleg részére!

- **Ne nyírjuk túl gyakran a fűvet!** Ezzel segíthetjük a gyepten található fűvek magérlelését, a következő növénygeneráció felnövelését. Állítsuk a fűnyíró késeit magasabbra, hogy lehetőség szerint magasabb fű maradjon, amelyben a rovarok több búvóhelyet találnak!

- **Télen rakjunk ki madáretetőt** és rendszeresen etessük a madarakat napraforgóval vagy más olajos magvakkal!

- **Helyezzünk ki madárodút** is október-novemberben, hogy a tavaszi költésig a madarak birtokba vehessék azokat.

Amennyiben tetszett a foglalkoztató, figyelmébe ajánljuk a korábban megjelent, *Manka és Zsigi boltba megy* című kiadványunkat, amelyben tudatos vásárlással kapcsolatos játékos feladatokat gyűjtöttünk össze. A foglalkoztató a www.mtvsh.hu/kiadvanyok linken érhető el.

Emellett előkészületben van a *Manka és Zsigi spórol az energiával* című kiadványunk is.

**Magyar
Természetvédők
Szövetsége**
Föld Barátai Magyarország

A kiadvány
az Európai
Unió társfinan-
szírozásával
készült.

Kiadja a

Magyar Természetvédők Szövetsége,

1091 Budapest, Üllői út 91/b

www.mtvosz.hu,

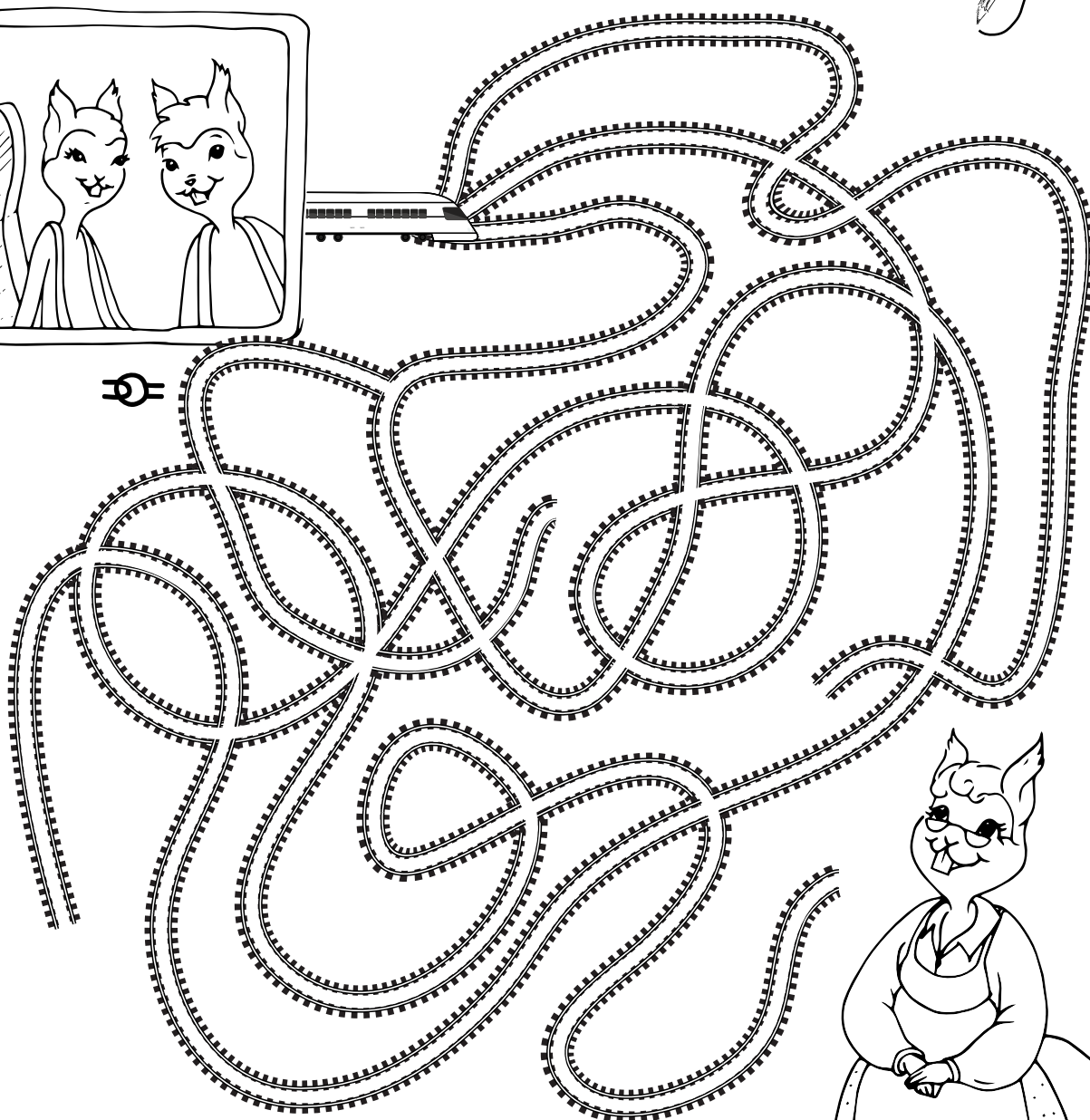
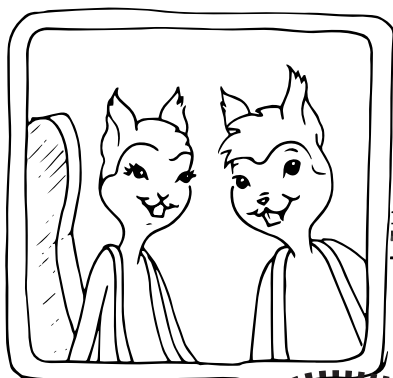
Felelős kiadó: Éger Ákos

Grafika: Gyurkó Noémi

A Magyar Természetvédők Szövetsége Magyarország Alaptörvénye Q cikkelyének megfelelően az emberiség fenntartható fejlődése érdekében együttműködésre törekszik a világ valamennyi népével és országával, illetve a P cikkely értelmében tevékenykedik, miszerint a természeti erőforrások, különösen a termőföld, az erdők és a vízkészlet, a biológiai sokféleség, különösen a honos növény- és állatfajok, valamint a kulturális értékek a nemzet közös örökségét képezik, amelynek védelme, fenntartása és a jövő nemzedékek számára való megőrzése az állam és mindenki kötelessége. Szervezetünk a 2017. évi LXXVI. törvény értelmében külföldről támogatott szervezetnek minősül, mert a fenti keretben zajló közös, hazai és nemzetközi munkák pénzügyi forrásai részben külföldről, például az Európai Uniótól származnak.

I. Az utazás

Manka és Zsigi vonattal utaznak a vidéken élő nagymamához. Az út hosszú és kacsikarú. **Segíts megtalálni a legrövidebb utat, amely a mókusok otthonától elvezet Mókusnagyi tanyájához!**

?

Mit gondolsz, miért környezetkímélőbb megoldás, hogy Manka és Zsigi vonattal utaznak és nem autóval?

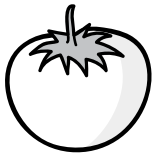

2. Növények a tanyán

Manka és Zsigi a hosszú zötykölődés után leszállnak a vonatról. A távolban megpillantják Mókusnagyi házát. Ez lesz ám a hosszú séta! Egy gyümölcsösön, egy szántóföldön és egy kiskerten kell átvágniuk, hogy megérkezzenek a tanyára.

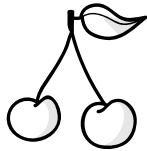
Manka és Zsigi az alábbi növényekkel találkozik sétája során. Mit gondolsz, melyik hol terem? Húzd a növényeket a termőhelyükhöz!

paradicsom

búza

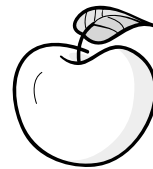
cseresznye

répa

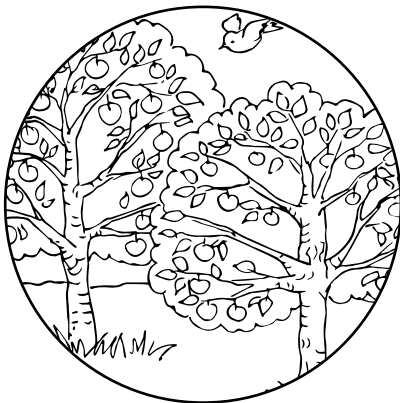
szamóca

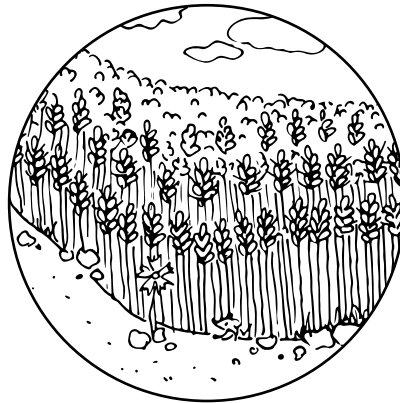
alma

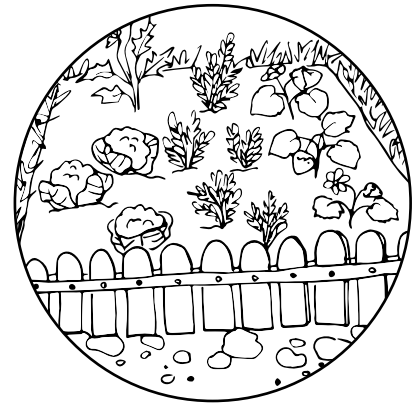
zab

gyümölcsös

szántóföld

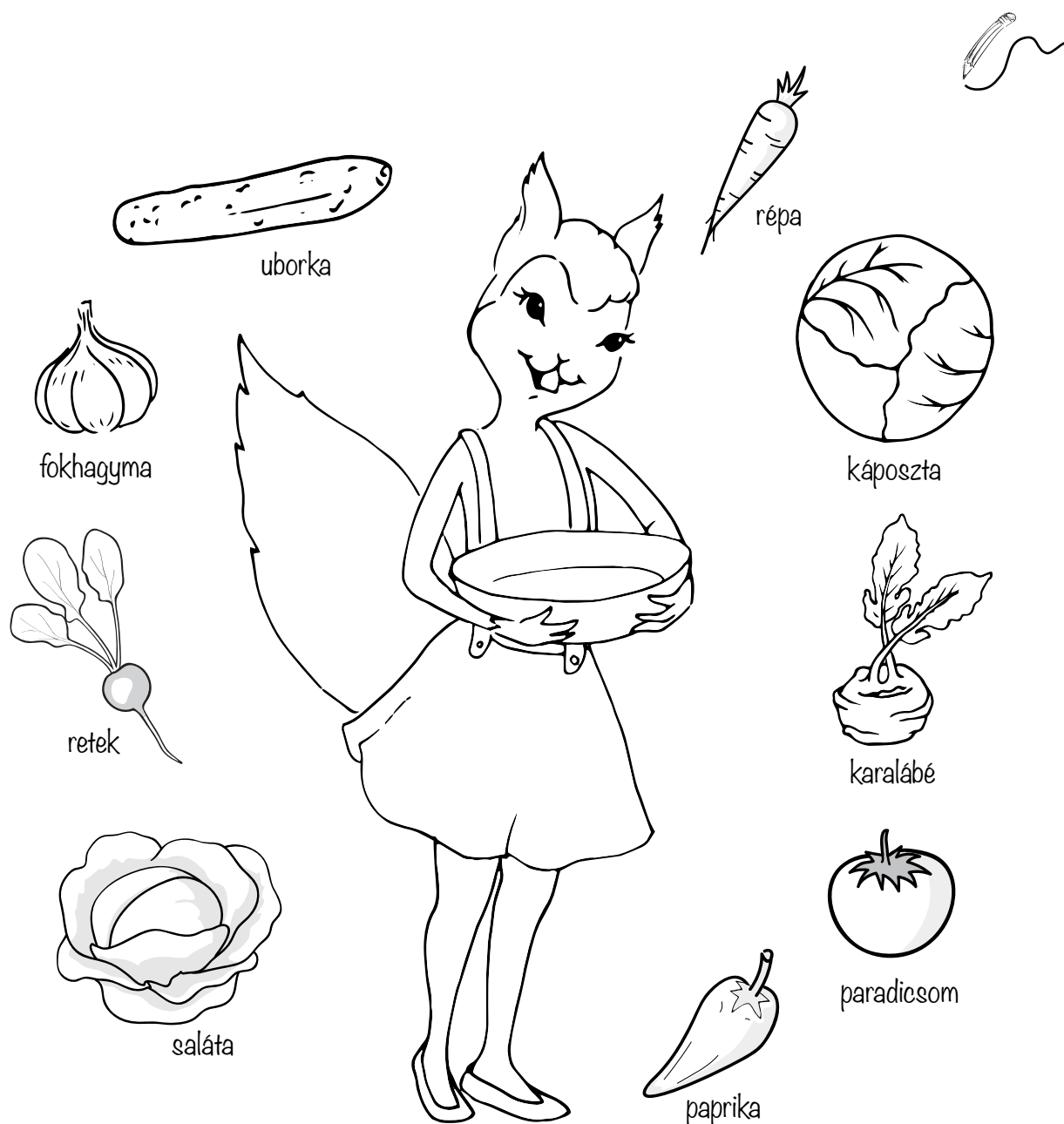
kiskert

- Színezd ki a gyümölcsöket!
- Karikázd be azokat a növényeket, amelyek nálatok is megteremnek a kertben vagy az erkélyen!

3. Az ínycsiklandó vacsora

A nagymama finom vacsorával várja unokáit. Már csak egy ízletes saláta hiányzik az asztalról. **Segíts Mankának összeválogatni a hozzávalókat Mókusnagyi kiskertéből és húzd a kedvenc összetevőidet a salátástálba!**

?

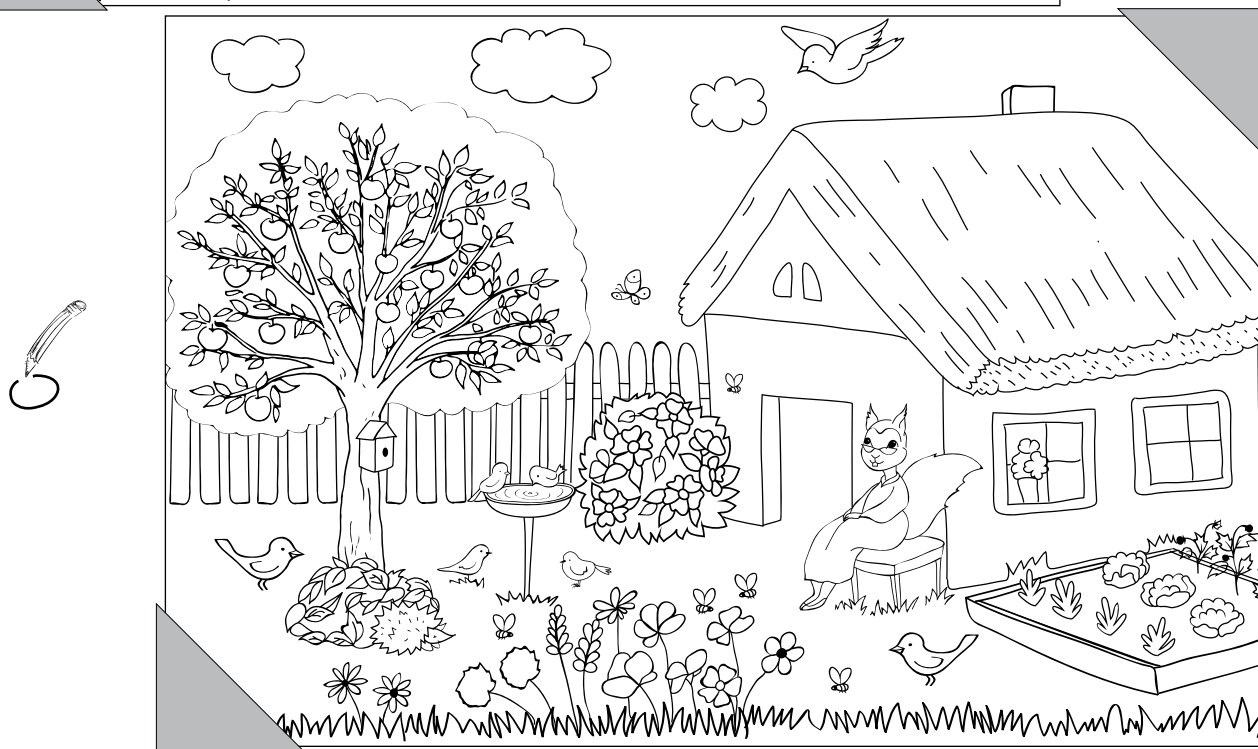
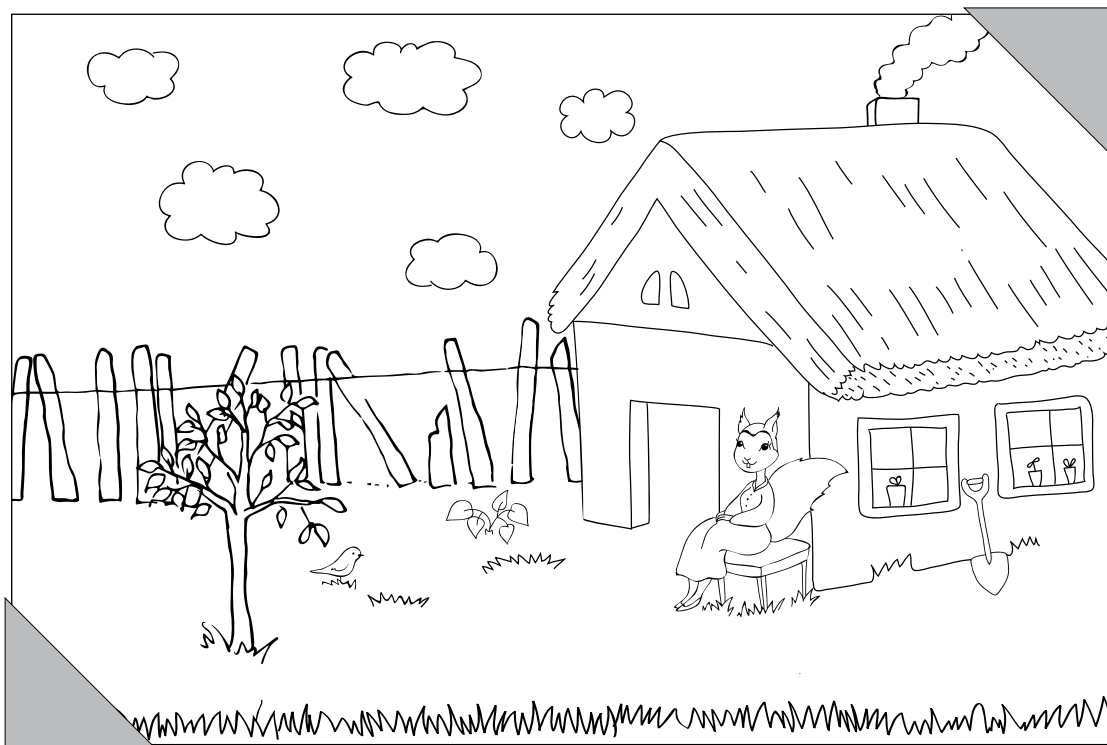
Felismered a zöldségeket, amelyek a salátába kerültek?

Nevezd meg őket!

Neked melyik a kedvenced?

4. Emlékek

Este lefekvés előtt Mókusnagyi egy fotóalbumot vesz elő. A kezébe kerül egy régi fotó, mely még akkor készülhetett, amikor a tanyára költözött. Manka és Zsigi meglepődnek mennyit változott a kert azóta. **Segíts nekik megtalálni a különbségeket!**

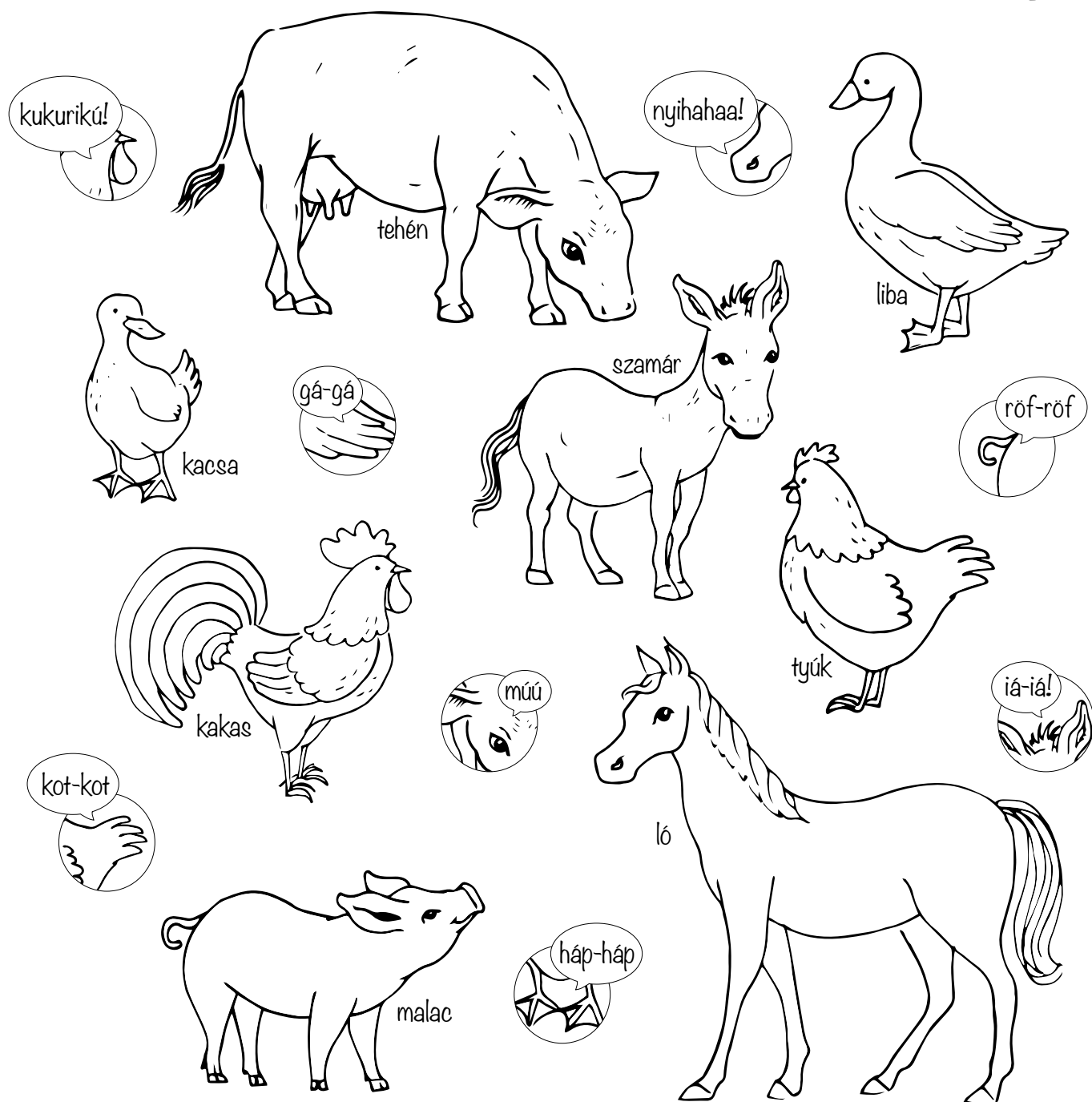

?

Szerinted a második képen miért van több állat a kertben?

5. Az ébredés

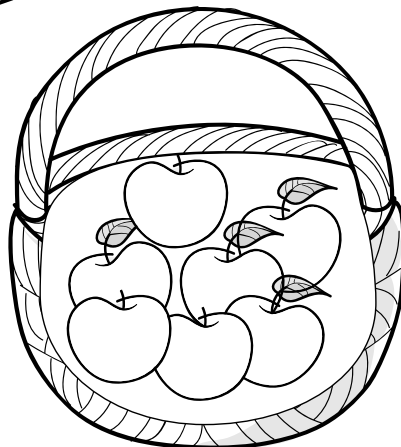
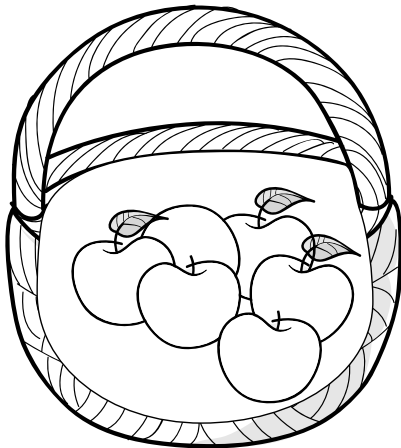
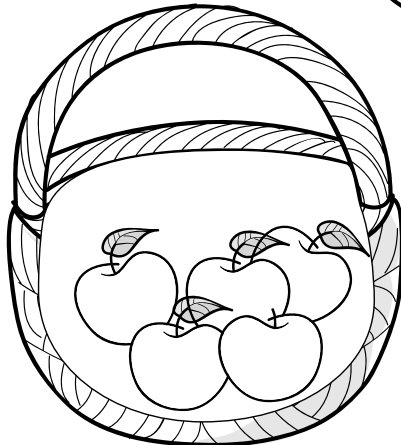
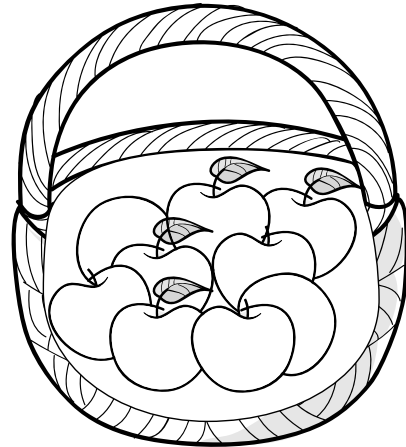
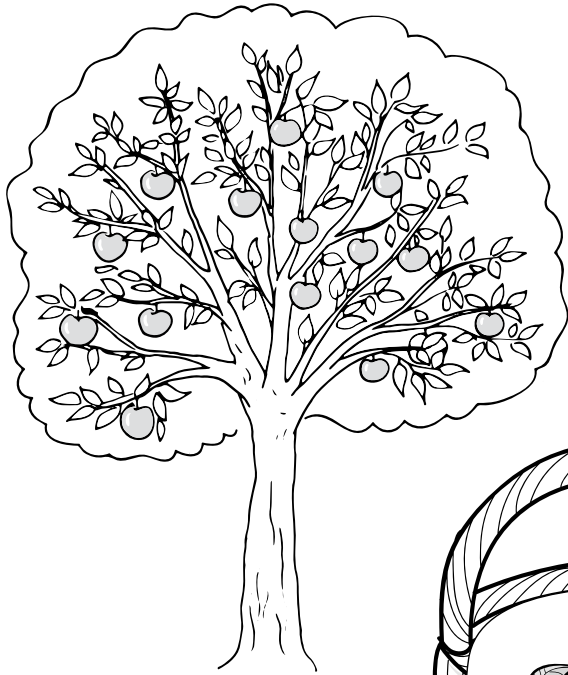
Manka és Zsigi másnap reggel érdekes hangokra ébred. Szerinted honnan jöhetnek? **Párosítsd össze az állatokat a hangokkal és a képrészletekkel!**

? Ismersz egyéb állathangokat is?
Mutasd be őket!

6. A reggeli

Manka és Zsigi reggelihez készülődnek. Mókusnagyi megkéri őket, hogy szedjenek almát a zabkásához. A mókusok kosarakba teszik a piros almákat. **Számold meg, hogy melyik kosárba hány alma került, és írd a számot a kosarak mellé!**

?

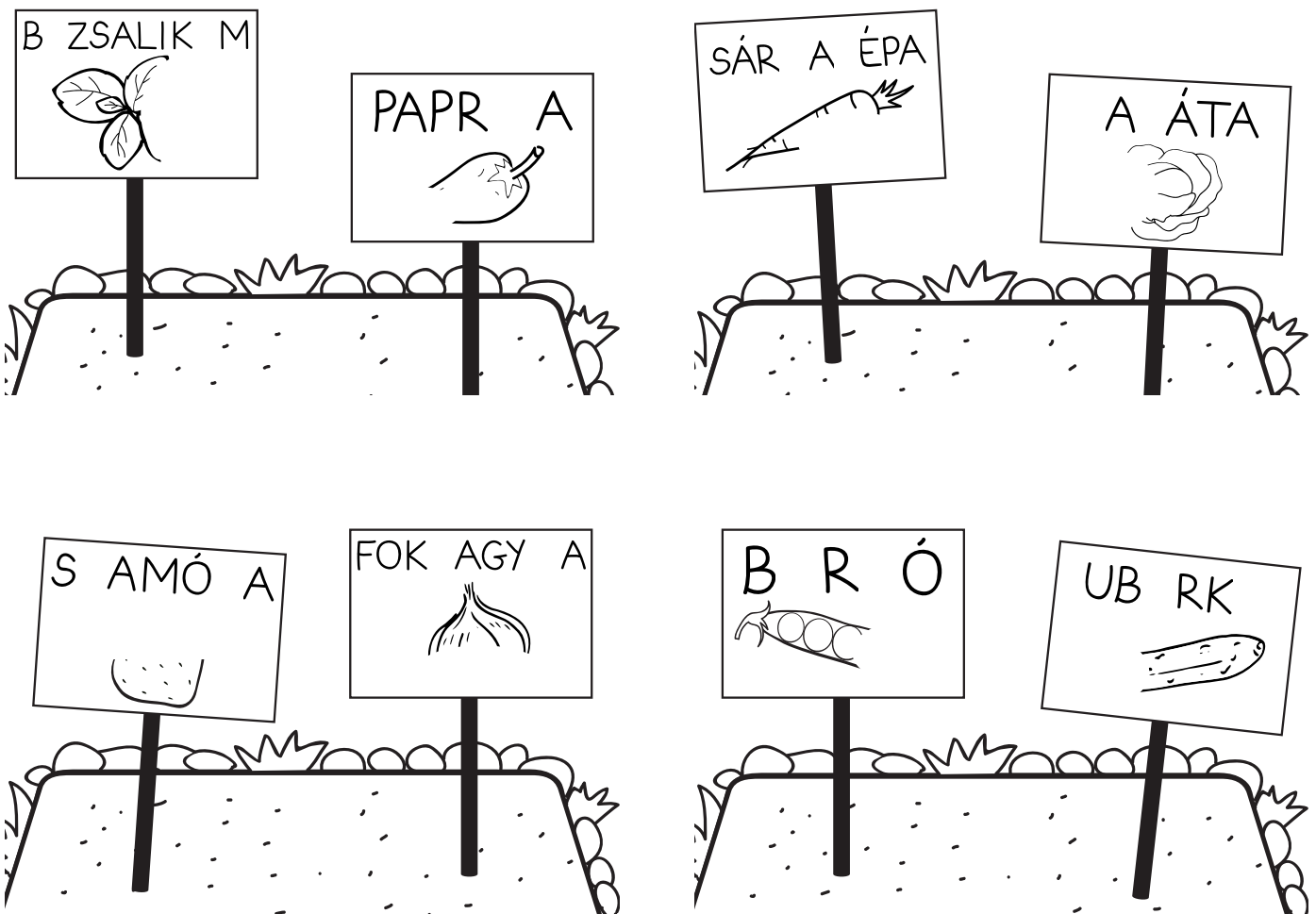
Összesen hány alma van a kosarakban?

Hány alma maradt a fán?

7. Jó szomszédság

Mókusnagyi megkéri unokáit, hogy segítsenek bevetni az új ágyásait. Közben elmeséli nekik, miért fontos, hogy minden növénynek megfelelő szomszédja legyen: így elegendő tápanyagot kapnak a talajból, a kártevők pedig elkerülik az ágyásokat, hogy aztán bő termést szüretelhessenek. Ahhoz, hogy Mókusnagyi tudja mit, hová ültetett, Manka és Zsigi kis táblákat készítenek emlékeztetőül. De jaj, mikor Zsigi meglocsolta a veteményest, néhány betű és képrészlet eltűnt!

Segíts nekik visszarajzolni azokat!

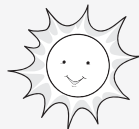
Mitől fejlődik szépen a borsó? Karikázd be!

ha vizet kap

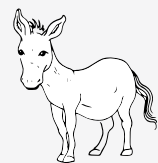
ha fokhagyma
mellé ültetjük

ha süt a nap

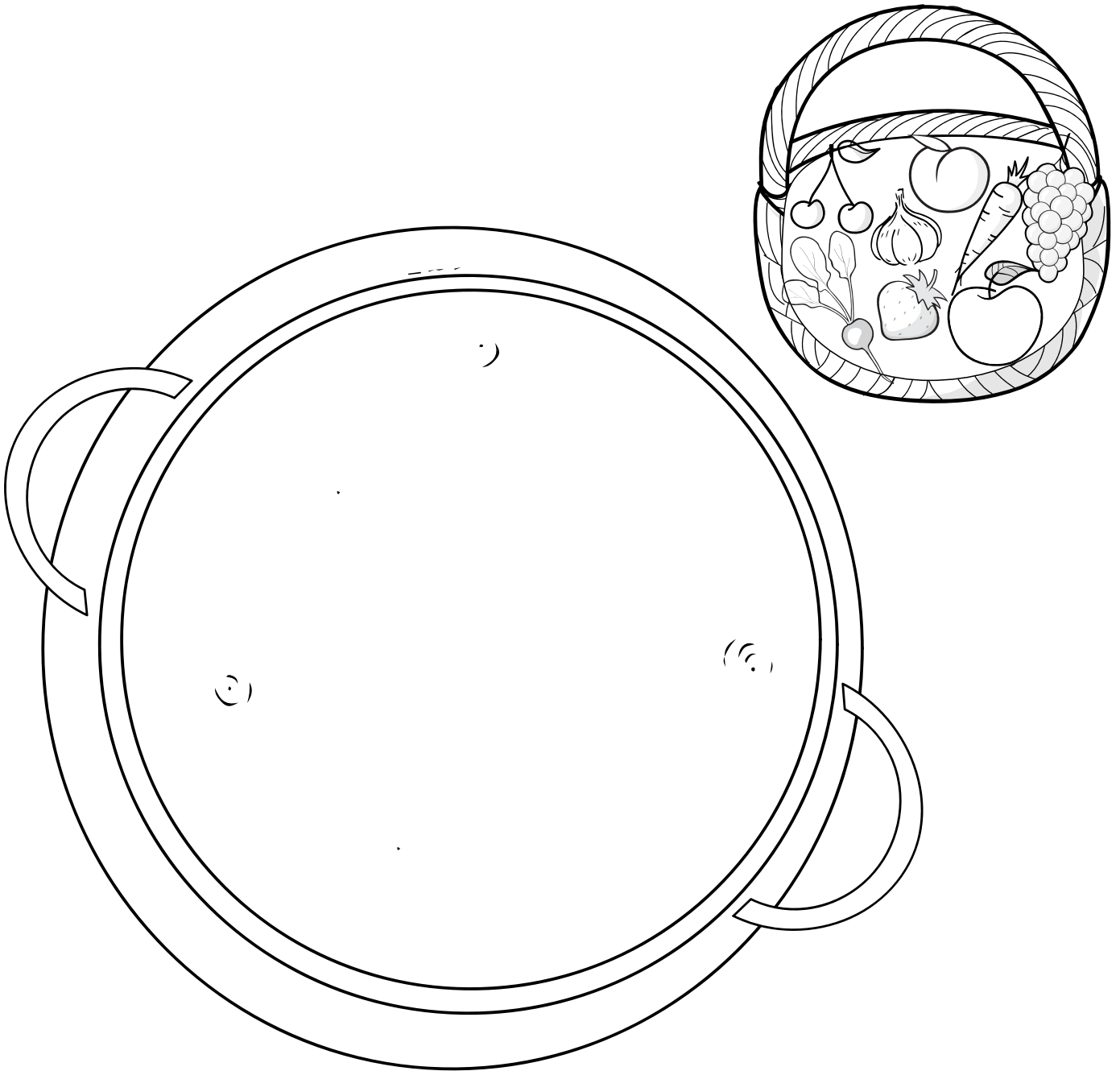
ha uborka
mellé ültetjük

ha a csacsi
megrágcsálja

8. Készül az ebéd

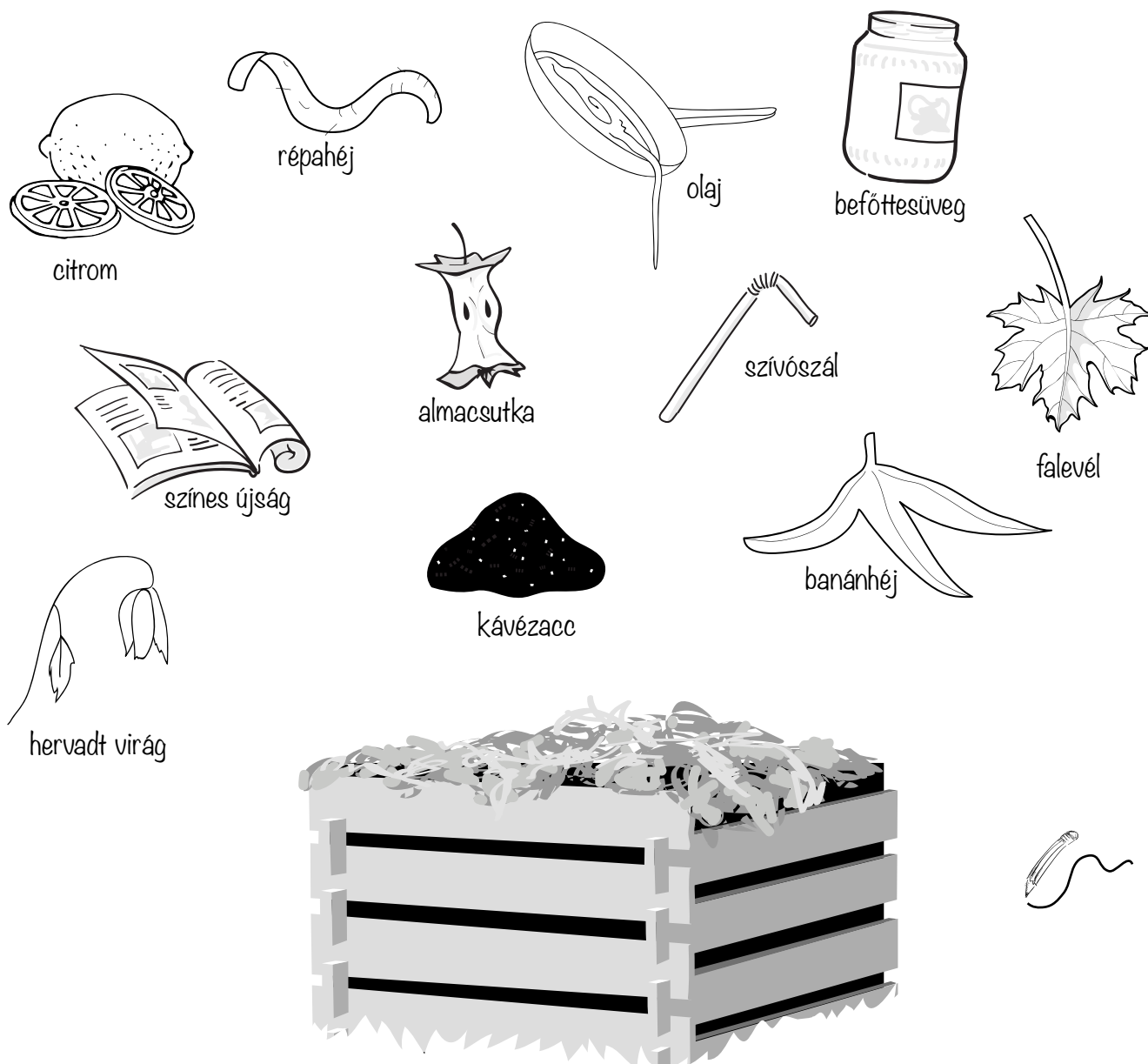
Mókusnagyi egy kosár terményt hoz be a kertből. Gyümölcslevest készít ebédre, de a kosárba zöldségek is kerültek. **Rajzold bele a fazékba, miből készüljön a gyümölcsleves!**

Színezd ki a gyümölcsöket!
Még mit tennél a levesbe? Rajzold bele!

9. Komposztálás

Manka nagyon szereti a zöldséget és gyümölcsöt, ám tisztításuk nyomán konyhai hulladék is keletkezik, melyet a legjobb komposztálni. A komposztnak a növények is örülnek, hiszen rengeteg hasznos tápanyaghoz jutnak általa, amitől szépen fejlődhetnek. **Segíts Mankának és húzd a komposztládába mindazt, ami belekerülhet!**

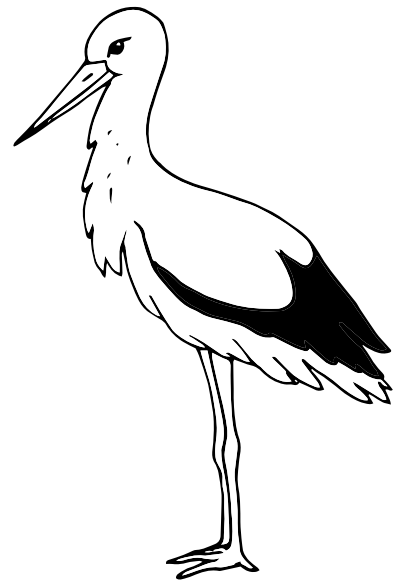
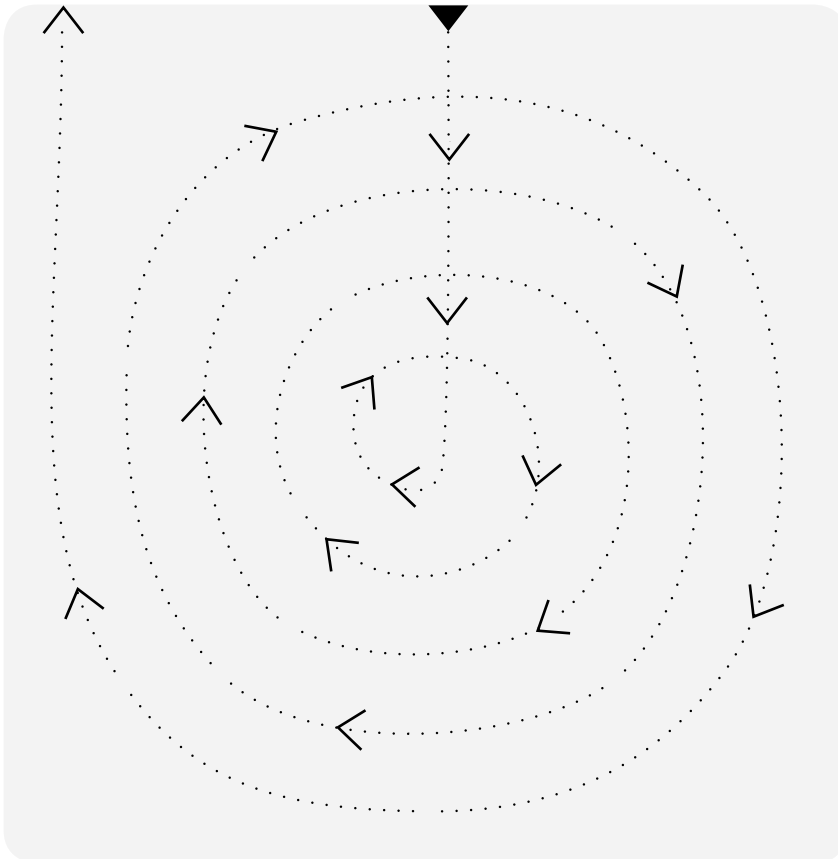
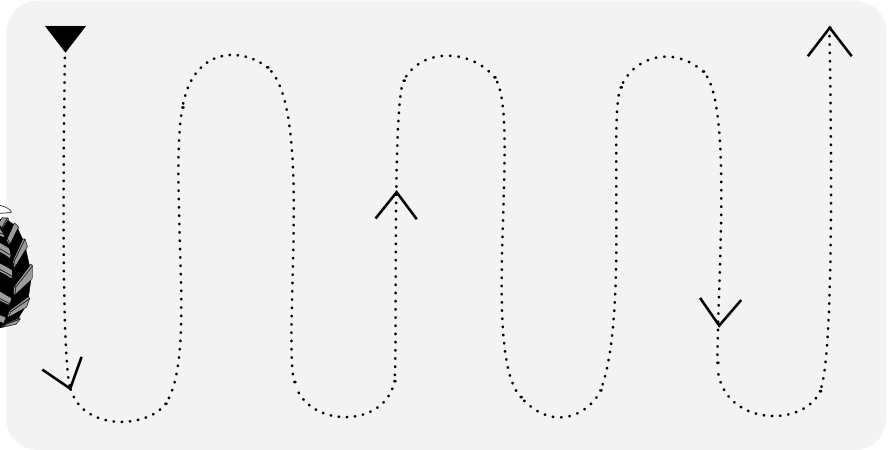

?

Ha szelektíven gyűjtöd a szemetet, többek között különválogatod a műanyagot, papírt és üveget is. Amit nem lehet szelektíven gyűjteni, az megy a vegyes szemétkbe. A fenti feladatban megmaradt hulladékok közül melyiket, hová gyűjtenéd?

10. A traktor

Amíg az ebéd készül, Zsigi a tanyán sétál. Egy traktort figyel, ami érdekesen szeli a gyepen a kanyarokat. **Rajzold be a traktor útvonalát!**

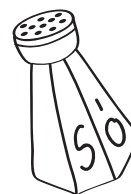

Tudtad?

Ma már gépekkel műveljük a nagyobb szántóföldeket, amelyek szerencsére sokszor különböző állatok élőhelyei is egyben. Fontos, hogy amikor valamilyen kezelést végzünk a területen (pl. kaszálunk), olyan módon tegyük, hogy a területen lévő állatok el tudjanak onnan menekülni. Ezért mindig belülről kifelé haladjunk, vagy a terület egyik szélétől a másik felé. Emellett használjunk vadriasztó láncot is, amely még a kaszálás előtt felriasztja a fűben lapuló állatokat, hogy azok időben biztonságos helyre szaladhassanak.

11. Friss kenyér

Délután a nagymama Mankával és Zsigivel kenyeret készít. Nézd meg milyen alapanyagok szükségesek a kenyérsütéshez és írd be a hiányzó betűket!

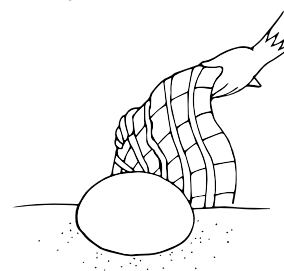
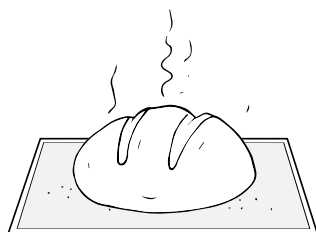
	I	S		T
--	---	---	--	---

É		E	S	Z		Ő
---	--	---	---	---	--	---

	I	Z
--	---	---

	Ó
--	---

Mi a kenyérkészítés helyes sorrendje? Írd be a képek betűjelét a fázisoknak megfelelően a számozott négyzetekbe! Vajon mi sült ki?

I Dagasszuk be a tésztát

Ó Süssük ki a kenyeret

C Keverjük össze a hozzávalókat

P Pihentessük a tésztát egy konyharuhával lefedve

1	2	3	4
---	---	---	---

Mókusnagyi másik legkedvesebb kenyérreceptjét ti is kipróbálhatjátok!

Hozzávalók:

- 60 dkg finomliszt
- 21 g élesztő
- 12 dkg egész törökmogyoró
- 3,5 dl víz
- 3 evőkanál olívaolaj
- 1,5 evőkanál cukor
- 1,5 kávéskanál só

Elkészítés:

A lisztet tálba szitáljuk. A közepére mélyedést formázunk, beleöntünk kevés vizet, beleszórjuk az élesztőt, meghintjük egy kis cukorral, majd 10-15 percet letakarva állni hagyjuk. A hozzávalókat összegyúrjuk, 10 percig dagasztjuk, hogy egy lágy, jól gyúrható tésztát kapjunk. Ha kész, gyúrjuk át és tegyük kenyérsütő formába, kenjük meg vízzel a tetejét és várjunk 1-1,5 órát, míg kétszeresére kel. A sütőt melegítsük 220 fokra, tegyük mellé egy edényben vizet és kb. fél óra alatt süssük aranybarnára!

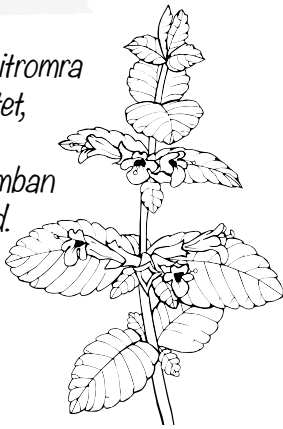
12. A gyógytea

A délután folyamán Zsigi bágyadtnak érzi magát, fáj a torka. Mókusnagyi a fűszerkertjéből összeválogat egy csokor rendkívül jó illatú növényt, hogy gyógyteát készítsen unokájának. Vajon milyen növényeket gyűjt a teához? **Megtudhatod, ha helyes sorrendbe teszed a növénynevek betűit!**

FIROCTŰM

Illata a citromra emlékeztet, teáját nyugalomban ízlelheted.

--	--	--	--	--	--	--	--

ETNAM

Íze finom, frissítő, torokfájás ellen nyerő.

--	--	--	--	--

MANGZORRI

Nevében ott az ing, Rozi, Mari rádkacsint.

--	--	--	--	--	--	--	--

DALNEVULE

Lila virága kellemes illatú, moly nem lesz a szekrényben, csak a szű!

--	--	--	--	--	--	--	--

KUKKAKŰF

Nevében van egy madár is, torokfájást elűzi máris. Pici leveleiből készülő illatos főzet, segít, hogy vírus után jobb legyen a közérzet.

--	--	--	--	--	--	--	--

Te felismered a gyógynövényeket illatukról? Próbáljátok ki! Tegyetek kis üvegekbe összemorzsolt növényeket, fedjétek be textillel és kezdődhet a játék!

13. Az útravaló

Mókusnagyi már azon gondolkodik, hogy búcsúzáskor mit küldjön kisunokáival a hosszú útra. **Vajon melyik finomság miből készül? Kösd össze!**

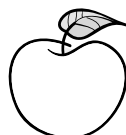
búza

paradicsom

meggy

alma

barack

rét

kenyér

leves

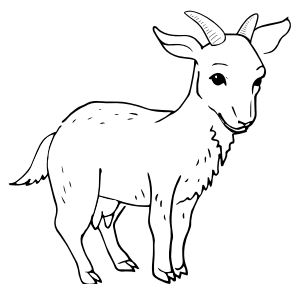

befőtt

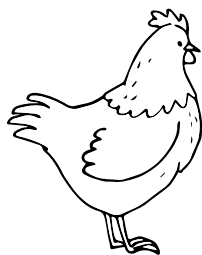

lekvár

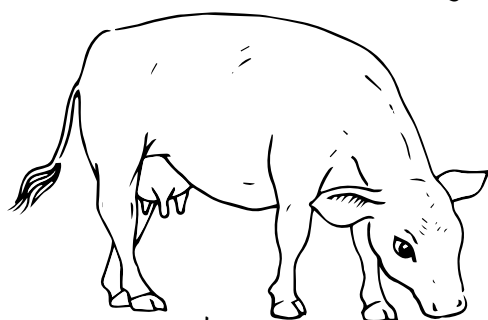
A tanya állatai is ellátják útravalóval Mankát és Zsigit. **Vajon melyik állatnak mit köszönhetnek a kismókusok? Párosítsd össze!**

kecske

tyúk

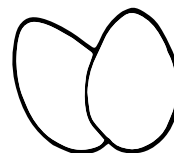
tehén

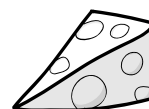
meh

méz

tojás

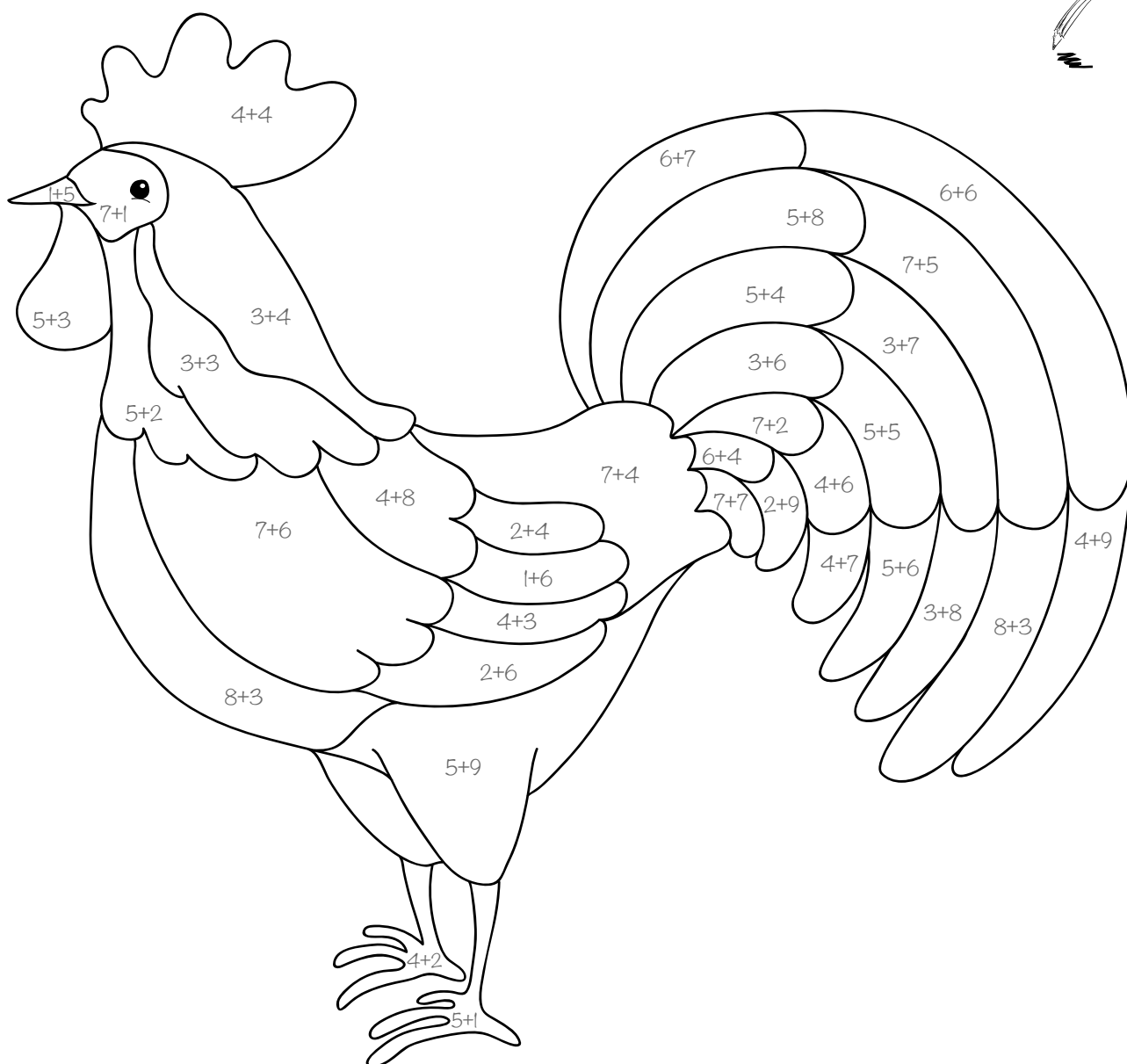
sajt

tej

14. A búcsú

Manka és Zsigi nagyon jól érezték magukat hétvégén és megígérik a nagyinak, hogy máskor is meglátogatják. Most azonban ideje indulniuk! A vonatállomáshoz vezető úton még utoljára visszapillantanak, hogy emlékezetükbe véssék a tanya képét. Ekkor felugrik a kakas a kerítésre, és a mókások még egyszer megcsodálják színpompás tollait. **Ha te is látni szeretnéd, színezd ki a képet a számok összegének megfelelően!**

6 - sárga
7 - narancssárga
8 - piros

9 - lila
10 - világoskék
11 - sötétkék

12 - világoszöld
13 - sötétzöld
14 - fekete

Feladatok megoldásai

1. Az utazás

A vonat leginkább azért környezetkímélőbb, mert ugyanannyi üzemanyag és útvonal használatával sokkal több utast tud szállítani, mint az autó.

2. Növények a tanyán

Gyümölcsös: alma, cseresznye

Szántóföld: búza, zab

Kiskert: szamóca, paradicsom

4. Emlékek

A második képen azért van több állat a kertben, mert Mókusnagyi virágokat és fát ültetett. A virágok vonzzák a rovarokat, akik a fák beporzásában is segítenek. A gyümölcsfákra szívesen fészkelnek a madarak, de a kertben madáritató és madárodú is látható, ami szintén vonzza a madarakat. Nagyi a lehullott lombokat a fa alatt hagyta, ami jól jön a sünnnek, amikor téli álmat alszik majd.

7. Jó szomszédság

bazsalikom - paprika

sárgarépa - saláta

szamóca - fokhagyma

borsó - uborka

A borsó szépen fejlődik, ha süti a nap, elég vizet kap és uborka mellé ültetjük.

9. Komposztálás

Komposztálóba kerülhet: almacsutka, répahéj, falevél, kávézacc, hervadt virág

Komposztálóba nem kerülhet: citromhéj, banánhéj (vegyes hulladék) újságpapír (papírhulladék), befőttesüveg (fehér üveghulladék), olaj (veszélyes hulladék), szívósál (műanyag hulladék)

11. Friss kenyér

C	I	P	Ó
---	---	---	---

12. A gyógytea

CITROMFŰ, MENTA, ROZMARING,
LEVENDULA, KAKUKKFŰ

13. Az útravaló

búza-kenyér

paradicsom-leves

meggy-befőtt

alma-rétes

barack-lekvár

kecske-sajt

tyúk-tojás

méh-méz

tehén-tej

Alkossunk együtt Mankával és Zsigivel!

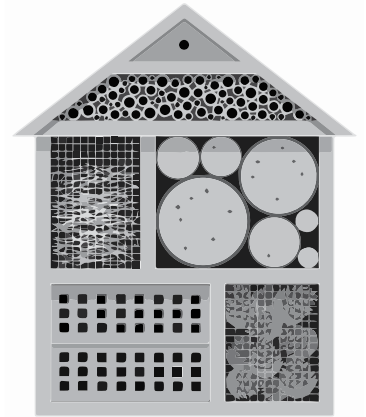
Manka és Zsigi elhatározzák, hogy hazaérve készítenek pár dolgot, amivel egy kicsit be tudják csempészni a hétköznapiakba Mókusnagyi tanyasi életét.

ROVARHOTEL

Manka és Zsigi rovarhotelt készítenek, amivel még több beporzót csalogatnak a kertjükbe! Készíts Te is szálláshelyet a rovaroknak!

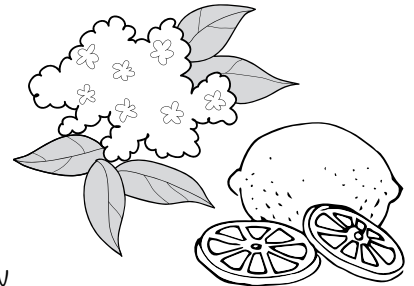
Amire szükséged lesz: fadoboz (pl. kulcstartó szekrényke), háló, kéregdarabok, nád, tobozok, szalma, moha, megfűrt faágak, bambusz, dióhéj

Elkészítés: Osszuk a dobozt, több részre, és mindegyikbe más-más anyagot tegyünk, mert minden rovar mást kedvel. Tegyük hálót a fakkokra, hogy ne hulljanak ki az apróbb elemek. Helyezzük ki a kert meleg, védett részére.

BODZASZÖRP

A nagymama isteni bodzaszörpöt készít kora nyáron. Mindig figyelmezteti a kismókusokat, hogy ne forgalmas utak mellől gyűjtsék a bodzát, ezért Manka és Zsigi az erdő szegélyébe sétálnak ki virágot gyűjteni. Készíts Te is bodzaszörpöt, de mivel forralásra is szükség van, mindenképp felnőttel együtt kezdjétek hozzá! Íme Nagyi titkos receptje:

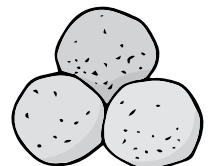
Hozzávalók: 15-20 db bodzavirág, 2 l víz, 2 citrom, 2 kg cukor, 5 dkg citromsav

Elkészítés: A virágokat és a felkarikázott citromot felöntjük a vízzel, majd 2 napig hűtőben áztatjuk. Ezután leszűrjük, hozzáteesszük a cukrot és a citromsavat, majd óvatosan felforraljuk. Tiszta, csíráztatott (pl. forró vízben, sütőben) üvegekbe töltjük, lezárjuk, majd 2-3 napig szárazdunsztban (jól betakargatva, esetleg hűtőtáskában) tartjuk. Egészségünkre!

GESZTENYÉS GOLYÓ

Nincs is finomabb, mint Mókusnagyi gesztenyes golyó süti! Te is könnyedén elkészítheted!

Hozzávalók: 25 dkg felolvasztott gesztenyepüré, 20 dkg darált háztartási keksz, 1 evőkanál porcukor, 4 evőkanál kakaópor, 1 teáskanál rumaroma, 0,5 dl tej, kb. 3-4 evőkanál kókuszreszelék/kakaópor/pirított szezámmag/mák a hempergetéshez

Elkészítés: Tedd a gesztenyepürét egy nagyobb tálba és morzsold össze a darált keksszel és porcukorral. A meglangyosított tejet öntsd a tálban lévő keverékhez, adj hozzá kakaóport és egy kis rumaromát. Gyúrd össze kézzel a hozzávalókat, majd formázz belőle golyókat és forgasd meg azokat kókuszreszelékben vagy más, általad kedvelt magban, esetleg kakaóporban. Tedd a hűtőbe 10-20 percre és már falatozhatod is Mókusnagyi sütijét!